

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

I Tyska Församlingen wigde Herr Laurentius Lunberg och Jungfru Margareta Christina Kabe. I Kronhus-Församligen födde 3 barn. Död Soldaten Hindrich Hartwig Andrius hustru, Anna Margaretha Stare, 40 år gammal, af blodstörning. Wigde Corporalen, Gottfried Ziedne och hustru Elisabeth Hedmarck.

Kundgörelser.

Ost-Indiska Compagniet kundgör härmed: at den 22 uti denne månad, komma öfverblefne waror af de uti förledet år hemkomna Skeppen Rikens Ständer och Prins Carls ladningar, på Compagniets wanliga Auctions-rum, igenom Auction at försäljas. Emedlertid kunna warorne uti Compagniets Magasin beses, och tryckte listor där af wen erhållas, efter wanligheten.

Trågärdsmästaren Oluf Grönwall i Gamlestadens stadsbibliotek sig at betjena Stadens Inwånare med friskt källe-watn efter prof, som han wil upwissa, nästkommande Onsdag eller d. 17 dennes, wid Tyska Kyrko-bryggan; hwarefter han återger sig, at ifrån Maji månads början hwarje dag införa watnet sjöledes uti goda och renliga kärel, och därmed wara härinne tillstådes på ofwannämnda ställe wid klockan 7 förmiddagen, så länge årstiden medgifwer. Ang:de pränumeration accorderas med Handelsman Herr Pet. Granberg.

På Stockholms källare finnes friska bergsostren til köps.

Hos Herrar Rob. John och Benj. Hall finnes til köps nyligen inkommet Ängelst smör, och ost med mera.

Göteborgska Becko-bladet.

Torsdagen, den 18 April, 1765.

Widare Utdrag af Protocollet hållit i
Secrete Utlotet. Se N:o 15.

Låt oss nu se de förelagde store uptäkter, rörande Wexel-Contoiren, och huru dessa, med tilhjelp af Kronans och Bankens redborheter, icke allenast gjort Kronans utgifter otillräckelige, utan äfwen, i sin mån, genom coursens stegring betungat hwar och en medborgare särskilt. Detta udföres i sin ordning, enligt företedda bilagor, hwilke äro grundade på Wexel-contoires contracter och egne räkningar.

Til exempel: Bilagan N:o 3 utwisar 1) at Banken ifrån 1748 den 5 Febr. til den 19 Januar. 1762 förlorat til Wexel-contoivet 7905000 Dal. Ropparmynts capital *.

2)

2) U.

* Banken hade lemnat dessa 26 en tredjedels tunnor guld til Wexel contoivet under namn af hjelp til coursens sällande

Til äfwenwrs wil man se på en gång de, i affikt på Wexel-styrelsen, öfwerenskomna contracter.

Jag

2) At emellan 1748 och 1756 har Werel = contoiret haft 6300000 Dal. R:mt utan ränta, at nyttja i roulance.

3) At Banken under titel af Werel = Fador * för året 1757, utbetalt til nya Werel contoiret † 3060000 Dal. R:mt. och, enligt anordningar, ån vidare bör utleswerera, til och med år 1771, en summa af 4049506 Dal. R:mt; utom 2 tunnor guld i Plåtar, som Contoiret år 1757 undfick **, emot betalning i Sedlar, Plåtsedeln emot Plåt in naturaff.

Enligt

Jag anförer dem altså, efter wärdet trykta Original och utlåter för hwartdera sidan, där vidare bestod år at hämta.

År 1756 den 13 Octob. contraherades med de samme Associerade, som intil den tiden föreståde det förwa, eller år 1747 uprättade Werel = contractet. Sidan 41.

Förberöda 1756 års contract uphöorde samma år uti December. Sid. 41.

År 1756 den 29 Novemb. fick contractet med H. Koning och des Associerade sin början: tog ända i samma månad 1757. Sid. 42, 43.

År 1758 den 14 Jun. ingicks contractet med några af de ypperste handlande i Stockholm, hwilke personer då besunnos wara de samme, med hwilke Ständerne förut under den 13 Octob. 1756 contraherat, nämligen Borgmästaren G. Kierman, Hans detsin. Grill och Lefebure. Detta contract uphöorde i Maji månad 1761. Sid. 48.

* Eller: under namn af årsättning, för igenom Werels coursen liden förlust.

† Eller: Koning och Associerade.

** Til utskoppning.

†† För alle andre Undersätare, ån Werel contoires Ledamöter war förbudt, at få en enda Sex Dalers Plåt.

Enligt Bilagan N:o 4 har Bruks = Patron J. H. Lefebure och Associerade *, i Banken undfådt år 1755 och 1756, 2579400 Dal. R:mt i Plåtar, emot wilkor at därföre inköpa silfwer: men sedan de innehafte, berörde summa på femte året utan ränta, återbetaltes den samma i Sedlar med lika många Dal. R:mt, ehuru coursen då war emellan 60 och 70 mark.

Utaf Bilagan N:o 5 befinnes, det Borgmästaren Kierman likasom Lefebure, jemmål på wilkor at därföre leswerera silfwer, år 1757 den 23 November, bekommit 216000 Dal. R:mt. i Plåtar, men har likwål den 16 Decemb. samma år, uti låne = Banken insatt 273600 Dal. R:mt i Sedlar †, såsom betalning för berörde summa i Plåtar, och sådant efter 48 marks cours beräknadt, samt hwarje Skeppund Plåtar efter 57 Riksdaler. Genom hwilket ockrande betalningsfart af L. och K. enligt nästnämde Bilagor N:o 4 och N:o 5, Banken blifwit uti fem millioners förlust.

När Secrete Utskottet härdfwer hört Bruks = Patron L. och Borgmästaren K.; har Secrete Utskottet luteligen gjort dem den förestälning, at emot samma ofwännämnda Daler = tal återställa Banken sina Plåtar eller Silfwer, med ränta för deras nytjande; men däruti hafwa de icke welat ingå: hwarföre Secrete Utskottet, dels för

D. 2

Bankens

* Afhand dem Hr Borgmästaren Kierman war en.
† Nå Hr Borgmästare Kierman war self en Fullmäktig i Banken.

Bankens säkerhet af en så ansenlig summa, dels i anseende til härwid hos dem förekomne omständigheter, som instämna med affigter, hwilka ställda emot Bankens säkerhet och Rikets wäl, sunnit sig förantlåter at försäkra sig om deras personer, under bewakning af en Under-Officerare i deras hus, och därhos tillförordnade wisse Curatorer, at under deras egen tillsyn hafwa wård om deras contoer, handels-rörelse och ägödom, så at Bankens säkerhet ej uti owisshet ställas må, och de som inmedlertid hafwa med dem räkningar til incassering eller utbetalning, kunna obhindrade däruti rättigheten söka.

Nu förekommer äfwen en besynnerlig omständighet. Berel-contoeret * bekom år 1756 uti Banken 185000 Riksd. in specie, utan interesse**, emot pant af låne-Banco Sedlar, dock at de Associerade likwäl skulle för panten upbåra intresse af Banken. Anteligen blef dem tillåtet år 1761 at betala desse specie Riksdalrar til Kronan i Sedlar efter 42 mark, uti en tid, då coursen war 72 mark †.

På Francka Subsidiernes indragande in uti Riket, har Kronan kommit i mistning af 10236923 Dal. Rmt. En ren winst för Borgmästaren R.

* Hr. Lefebure och des Associerade.

** Med denna interesse frihet i 5 år, förlorade Banken til Contoeret öfwer 2 tunnor guld, Riksdalern wärdet til 10 Dal. Rmt.

† Contoeret wann således på nytt öfwer 4 och en half tunnor guld. Sid. 50.

R. och Associerade, men däremot så mycket mer kånbar förlust för Kronan, som Kronan icke alenast under en och samma tid, då hon lemnade Subsidierna för inemot halfwa wärdet (2 Dal. Rmt per livre), sielf nödgades låna uti Rikens Ständers Bant ansenliga summor, för at ån ytterligare förändga Berel-contoeret med ofwannämde 10 millioner Dal. Rmt, utan ock at betala Berlar til ungefärligen dubbelt wärde, emot des som Francka livrerne blifwit Berel-contoeret lemnade, oaktadt de under samma tid innehade sina gamla förmåner, hwarmedelst de woro skyldige at dämpa Coursen.

Desutan har i Banken förelupit en Silfwerhandel, hwarom Secrete Utrottet ämnar widtaga nödig förfatning.

Man har således under Ten, dels at styra Bereln, dels at för Banken skaffa Silfwer, gjort sig måstare af Bankens redbarheter; förskaffat sig flera tunnor Guld at nyttja utan ranta; upburit en del af Rikets Subsidier för icke stort mer än halfwa wärdet; updrifwit coursen til 80, 90 och 108 mark, i stället at nedfälla den; och förswagat Banken, igenom det ringa wärde man nästan enwäldigt satt på des Sedlar. Och ehuru Rikens Ständer wid de förflutne Riksdaggar af de Deputerade, som til Banko-werkets öfwerseende varit antagne, blifwit försäkrade, at alt stode wäl til; finnes däremot likwäl nu updragat, at mycket förelupit, som icke til Secrete Utrottets kundskap kommit, sielfwa Banco-Deputationen

tationen jemwål blifwit bak om ljuset satt, då wederbörande påhittat utwågar at fördölje det fanfärdiga sammanhanget, men däråf likwål fölgt, at på de af Secrete Utskottet, uti förilitande på riktigheten, til Hans Kongl. Majest. afgifna underdåniga tilstyrkande, Berel. contoiren författat sig Hans Majest. decharge därutinnan, hwilket alt, under namn af Bankens hemlighet, icke kommit til Ständernes kundskap, men nu icke des mindre uti sin werkan för Rikens Ständer och Riket mer än kunnige, enår ifrån alla ställen för dem läggas stora och odrågeliga gäld-summor, hwilket icke utan Undersåtarnes swåra känning och contributioner kan aflöpa.

Stueltigen hemställer Secrete Utskottet hos Rikens Ständer, at af alla Rikens Ständer blifwa förstärkt med ledamöter til en Stor Deputation, som kunde företaga ej allenast hwad nu reban om Banken blifwit anför*, med undersökande om de Decharger, som på swifsarne grundar blifwit utfärdade: utan ock hwad än vidare ifrån Banken och des Fullmäktige torde finnas wara förelupet, så at alt detta, enligt Sveriges lag, må därstädes kunna afgöras, och Rikens Ständer sedermera däråf nödig och tillförlätelig underrättelse meddelas: äfwen som Secrete Utskottet därjemte tilbjudet sig, at til Menorum fastställande projectera sådan Instruction, som til ändamålet winnande nödwändigt fordras.

Högloflige

* Och äfwen här til någon del inrykt finnes.

Högloflige Secrete Utskottet, som trånge sig igenom så många wåldiga hinder til at få reda på Wårt Lands förwirrade tilstånd, och uti sådant allwar bemannat sig at samsält med alla Rikens Högloflige Ständer ån vidare framhärda, önskas af hwart årligt Swenskt hjerta beständig kraft och wishet under så dryge operationer, som inför Guds Ögon beslutit den nu warande tidens råddning och tilreda en trygg sällhet för Esterkommande!

Korta Stadsnyheter.

Inkomne åro Skepparne John Orknay ifrån Montros med barlast, John Willson ifrån Dnytkirken med dito, Alexander Whyte ifrån Petterhed med dito, Myngo Oliphant ifrån Pairth med fyrkol, Will. Taylor ifrån Aberdeen med barlast, och Hans Lind ifrån Amsterdam med taffannor, tunneband och packhus-gods.

Utgående Skepparne John Kennedy til Camphier med Ost-Indiskt gods, Anders Lundström til Amsterdam, Hugh Massot til Newry, Alex. Jameson och John Syme til Borowstones med jern och bräder, John Orknay til Camphier med jern, bräder och Ost-Indiskt gods, Ralph Gibson til Berwik, samt William Gray til Linn med jern och bräder.

Små Kyrko-tidningar.

Herrar Collegerne wid Cathedral Scholan få i morgon, som är förste Bönedagen, utaf Stads Församlingarne til godo njuta den Collect, som Hans Kongl. Majest. i Råder dem bewillat.
Sår

Får jag gratulera dem til rik bergning, så har det sin grund ej allenast uti min egen öfvertygelse om deras waksamhet at undervisa en til större delen torstig ungdom, utan ock sker det af wördsam samt förtroende til Stadens Respective ledamöters hulda och ömmande hjertelag emot en sådan Betjening, som under knappa wilkor arbetar at inrätta Barn til at blifwa Människor och Christne.

I Domkyrko-Församlingen äro ifrån den 10 til den 16 April födde 3 söner, af hwilka 2 warit wägta, samt 3 döttrar. Döde Skräddaren Grossmans dotter, Maria Christina, 7 månader gammal, af bröstfeber; Skräddaren Mäster Friedrich Bark, 36 år, af dito; Borgaren Anders Ahlbergs Hustru, Sara Brita Möller, 32 år, af lungfot; Trågårdsmästaren Anders Lundbergs dotter, Anna Sara, 3 och et halft år, af bröstwerk. Wigde Perukemakare Gesällen Johan Peter Fischer, samt Jungfru Juliana Maria Anthon.

I Tyska Församlingen födde 2 gosse- och 1 flicko-barn. Död Coopwardie Capitainens Michael Smiths Son, Christian Adolph, af hjertesprång, 2 år gammal. Wigde Roberth Smith och Friederica Schmidten.

I Kronhus-Församlingen födde 4 barn. Döde Grossmeds Gesällens J. Hindr. Lemans hustru, Agneta Näberg, 51 år, af lungfot; i affledad Soldat, 70 år, af slag; och et barn af dito. Wigde Sjötulls-Bisiteuren Lars Wennerberg och Jungfru Ingrid Greta Nordström, Corporalen J. Uparen och Unkan Br. Ahling; Soldaten J. S. Mändscheit och Unkan, Anna Lisa Simmerman.

Bihang

til Götteborgska Becko-bladet,

N:o 16.

Köpenhamn, den 15 Februarii.

Under dato Christiansborgs Slott den 14 Januarii har Hans Kongl. Majest. behagat utgifwa et Kappels- och General-Pardons-Placat, hwarmedelst den år 1762 den 30 Decemb. samt år 1764 den 19 Jan. utfärdade General-Pardon för alla utur Hans Majest. Riken och Länder afwekne och mot eller utan tillåtelse uteblefne sjömän förnyas och förlänges. Uti detta Placat göres witterligt: "Som Hans Majest. under den 30 Dec. 1762 och den 19 Jan. 1764 nådigst hafwer låtit utfärda et Kappels- och Gener. Pardons-Patent för alla utur Hans Majest. Riken och Länder afwekne eller utan tillåtelse uteblefne sjömän, enär de åter infinna sig i Hans Majest. Riken och Länder innan detta årets utgång, och låta antaga eller enrullera sig til Hans Majest. storjenst: så hae Hans Majest. nådigst låtit underrätta sig om hwad werkan Hans Majest. bewiste nåd haft på dem, som således deras ed och pligt hafwa öfwerträdt, hwarmedelst Hans Majest. kommit i erfarenhet at wäl en del, i följe af samma General-Pardon hafwa åter infunnit sig i Hans Majest. Riken och Länder, och låtit enrullera sig til Hans Majest. storjenst,

störjst, men at ännu en del uteblifwit, förmodeligen af den orsak, at de antingen af sjukdomar, eller at de hafwa varit i fart på långa resor, eller af andra giltiga orsaker och oundwifelige förfall äro bleine förhindrade ifrån werkställandet af deras återkomst innan den i förromtalte Pardon faststälde tid war til ända gången."

"På det nu sådane också måtte kunna njuta godt af denna Hans Majest. nåd, i fall de åter wilja insinna sig i deras Fädernesland och låta antaga eller enrullera sig til Hans Majest. störjst: så har hans Majest. af medfödd Kongl. nåd funnit för godt, at ännu förlänga förromtalte General Pardon sålebes, at den samma til 1765 års slut skal wara uti sin fulla kraft och giltighet, så at alla de sjömän, som deserterat utur Hans Majest. Riken och länder, innan den första förr omformälte General-Pardon utfärdades, och mot eller utan tillåtelse uteblifwit, så framt de icke för någon särdeles malversation och brott, såsom mord, grof stöld och dylikt hafwa afwitit, Pola i fall de sig innan detta eller 1765 års slut, och, efter det som förberörde Pardons-Placat därom förmåler, åter til Hans Majest. tjenst låta antaga eller enrullera sig, njuta godt af denna Hans Majest. dem tillbudne nåd, hwaremot en och hwar, som denna dem tillbudne nåden oagrade, antingen förgåta eller försumma deras pligt och skyldighet, och altså motwilligt uteblifwa, enär de träffas, hafwa at förwänta sig blifwa så ansedde och straffade, som Hans Majest. lag och Förordningar eller Krigs-Artiklar i slika tillfällen hafwa fastställt och utsatt."

Kund

Kundgörelser.

Tal, hållet på almän Rådstugu i Götheborg, af Commerce- och Politie-Borgmästaren, Herr Dan. Pettersson, wid des inställande i Ämbetet, den 26 Martii 1765, är trent hos Joh. Georg Lange, jun. 1 och et halft ark, stor 8vo, och säljes inbundet för Stadens Barnhus-räkning, emot 16 öre S:mt, dels hos Barnhus-Föreståndaren Herr Bechman, dels på Beursen hos Källaremästaren Herr Blenderman. Den som icke wet des bättre, de mogna egenkaper som til detta Ämbetets wärdiga utförande tarfwas, och hwad omhugsan därmed bör wara förknippad, kan här i sådant ämne utwidga sin kundskap, och äfwen på en gång låra känna Herr Borgmästarens hjerta i alt hänseende.

Enligt den Wälloflige Magistratens i Kongl. Utslag af den 3 April, kommer den 30 uti innewarande månad, eller den sifte April, kl. 10 för middagen, där i Staden genom offentlig aucion til den mästjudande at försäljas, Herr Lieutenant Thomssons iboende hus och gård. Samma gård är belägen et par hus ifrån Torget på wästra gatan, och består af 4 öfwer- och 4 underrum åtgatan, med brygg-hus och källare, och uti brygg-huset en ny inmurad brännwins-panna med hart, bröst och alt tillbehör; på gården äro nödige uthus med wed-bod, fåhus och höstulle, ic. en liten och en större haga til kryddor och kål; nedre wid skön är et nytt af timmer bygd, och med takpannor täkt samt fullfärdigt Magazin, bestående af 4 bodar inunder och 3 spannemåls-bodar ofwan uppå, jämte

Jämte et stort rum åt sön med fenster uti, wä-
den brukas och är bygd til at lägga spannemål på,
jämte brygga på de 2 sidorne om boden, hwar-
wid är en beqwäm och rymlig båt-hamn med flere
förmåner, som af de hugade kunna förut beses.

Oft. Indiska Compagniets til den 22 dennes
utfatte auctiön, på förledet års öfwerblefne waror,
blifwer upstuten til den 29 uti innerdarande mån-
nad.

Frälse-rättigheten af Frölunda Skatte-frälse-
heman en half, och Södre-gården Hult, äfwer
et halft af samma natur, tillika med Lynnered en
fjerding: Desse trenne ägendomar, uti Åfims
Häråd, Frölunda och Åfims Söknar, komma
för Allmogens Sterbhusets råkning, genom of-
fentelig Auctiön, på Gästgifsware-gården Kärva,
den 22 i denna månad, til den måstbjudande af
försäljas.

Den 28 instundande Masi som är tredje dag
Pingest, blifwer hos Nembemannen Anders Ol-
son på Sundren i Hjertums Sökn til måstbjud-
ande genom offentlig utrop försäldt en god och
behållen brädesörare-båt, bygd af ek, jemte til-
hörigt fullt taklage, äfwen myt och behållit; til-
lika med tillä båten, som alt kan widare beses på
berörde ställe, hwarest denna båt är liggande.

En beqwäm tvåsitsig rese-wagn, som går på
stäl-arlar, med därtill hörande lanternor, och et
par bog-selar, utbjudes til salu för billigt pris.
Samma kan beses hos Smeden, Mäster Wolm,
på Walgatan, hwilken och om priset sig yrar.

N:o 17.

Göteborgska Sect-bladet.

Torsdagen, den 25 April, 1765.

Slut om de äldre Hebräers Herdes-
lefwerne. (se N:o 14, sid. 118)

Älså kommer nu ordningen til Äsnor, hwilke och
gjorde en wäldig del uti Herdarnes rikedom,
som måst räknades efter mängden af bostaps-af-
weln. På sådant sätt war Hiob en mågta rik
man, han hade t. ex. tretusende Kameler och fem-
hundra äsnor*. Äsnor brukades både at föra
gods** och at rida på f. När åkerbruket war in-
ført hos Hebräerne, spände man äsnor för
plojen, äfwen som orarne, hwilke sednare äfwen
gjorde tjenst wid sådes-tröstningen. Det omta-
las och uti Domare-bokens 5: 10. 10: 4. 12: 14.
at förnämde Herrar ridit på äsnor. Uti Arabien
och Palästina äro äsnorne åtminstone så snälle at
springa, som någon häst; det witnar den Gräfske
R Skribenten

* Hiobs B. 1: 3. Det är en afsjord sak, at denna bo-
ken är den aldraäldsta uti vår Heliga Bibel. Kan-
ske är den och skrifen af Moses.

** 1 Mos. B. 42: 26. † 22: 3.